

Chanjo (shots) ni moja wapo ya zana tunayo kupambana na janga la COVID-19.

Ili kukomesha janga hili, tunahitaji kutumia zana zetu zote za kuzuia. Chanjo ni moja wapo ya zana bora zaidi ya kulinda afya yako na kuzuia magonjwa. Chanjo hufanya kazi na kinga asili ya mwili wako ili mwili wako uwe tayari kupambana na virusi, ikiwa umefunuliwa (pia huitwa kinga). Hatua zingine, kama kuvaa kinyago kinachofunika pua yako na mdomo na kukaa angalau miguu 6 kutoka kwa watu wengine ambao hauishi nao, pia kusaidia kuzuia kuenea kwa COVID-19.

Uchunguzi unaonyesha kuwa chanjo za COVID-19 zinafaa sana kukuzuia kupata COVID-19. Wataalam pia wanafikiria kuwa kupata chanjo ya COVID-19 inaweza kukusaidia kuzuia ugonjwa mbaya hata ikiwa unapata COVID-19. Chanjo hizi haziwezi kukupa ugonjwa wenyewe.

Chanjo ni salama. Mfumo wa usalama wa chanjo ya Merika inahakikisha kuwa chanjo zote ziko salama iwezekanavyo. Chanjo zote za COVID-19 ambazo zinatumiwa zimepitia vipimo sawa vya usalama na kufikia viwango sawa na chanjo zingine zozote zinazozalishwa kwa miaka. Mfumo uliowekwa kote nchini ambayo inaruhusu CDC kuangalia maswala ya usalama na kuhakikisha kuwa chanjo zinakaa salama.

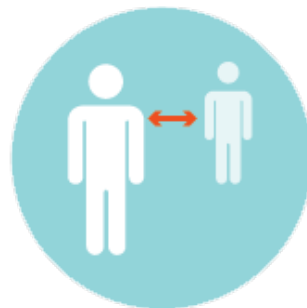
Aina tofauti za chanjo za COVID-19 zitapatikana. Chanjo nyingi hutolewa kwa risasi mbili, moja kwa wakati na nafasi mbali. Risasi ya kwanza inauandaa mwili wako. Risasi ya pili inapewa angalau wiki tatu baadaye ili kuhakikisha una ulinzi kamili. Ikiwa umeambiwa unahitaji risasi mbili, hakikisha kwamba unapata zote mbili. Chanjo zinaweza kufanya kazi kwa njia tofauti, lakini aina zote za chanjo zitakusaidia kukuinga.

Chanjo zinaweza kusababisha athari kwa watu wengine, kama misuli ya kidonda, kuhisi uchovu, au homa kali. Athari hizi zinamaanisha chanjo inafanya kazi kusaidia kufundisha mwili wako jinsi ya kupambana na COVID-19 ikiwa umefunuliwa. Kwa watu wengi, athari hizi hazitadumu zaidi ya siku moja au mbili. **Kuwa na aina hizi za athari haimaanishi kuwa una COVID-19.** Ikiwa una maswali juu ya afya yako baada ya risasi, piga simu kwa daktari wako, muuguzi, au kliniki. Kama ilivyo na dawa yoyote, ni nadra lakini inawezekana kuwa na athari mbaya, kama vile kutoweza kupumua. Haiwezekani kwamba hii itatokea, lakini ikiwa itafanya hivyo, piga simu 911 au nenda kwenye chumba cha dharura cha karibu.

Unapopata chanjo, wewe na mfanyakazi wako wa huduma ya afya wote mtahitaji kuvaa vinyago. CDC inapendekeza kwamba wakati wa janga hilo, watu huvaa kinyago kinachofunika pua na mdomo wanapowasiliana na wengine nje ya kaya zao, wanapokuwa katika vituo vya huduma za afya, na wanapopokea chanjo yoyote, pamoja na chanjo ya COVID-19.

Hata baada ya kupata chanjo yako, utahitaji kuendelea kuvaa kinyago kinachofunika pua yako na mdomo, kunawa mikono mara nyingi, na kukaa angalau miguu 6 mbali kutoka kwa watu wengine ambao hauishi nao. Hii inakupa wewe na wengine kinga bora kutokana na kuambukizwa virusi. Hivi sasa, wataalam hawajui chanjo hilo itakulinda kwa muda gani, kwa hivyo ni wazo nzuri kuendelea kufuata miongozo kutoka kwa CDC na idara yako ya afya. **Tunajua pia sio kila mtu ataweza kupata chanjo mara moja, kwa hivyo bado ni muhimu kujilinda na wengine.**